

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

D252619519

Datum 8 september 2025
Onderwerp Programma Water en Riolering 2026-2029

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt een Omgevingsprogramma Water en Riolering 2026-2029 (PWR), dat via onderstaand link is te raadplegen:

<https://rx-base.nl/viewer/9961acaf-b3b9-4e38-8c37-407885a87452/decision>

Het betreft een omgevingsprogramma waarin op activiteitsniveau staat weergegeven hoe de gemeente Nijmegen invulling geeft aan de wettelijke watertaken voor de periode 2026-2029.

Met de komst van de Omgevingswet is een aantal besluitvormingsbevoegdheden gewijzigd. Voorheen was het vaststellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) de bevoegdheid van de raad. In een GRP werden naast de visie, doelen en ambities ook de concrete opgave beschreven en de benodigde middelen alsook een berekening van de rioolheffing. Met de komst van de Omgevingswet is dit veranderd. De verplichting tot het opstellen van een Gemeentelijk Rioleringsplan is komen te vervallen en daarvoor in de plaats is er een Omgevingsprogramma Water en Riolering (PWR) opgesteld.

De visie, ambities en doelen van de wettelijke watertaken worden geborgd in de Omgevingsvisie, wat een bevoegdheid is van de raad om vast te stellen. Het PWR is een nadere uitwerking hiervan waarbij de focus ligt op de concrete opgave (dagelijks beheer en onderhoud en de toekomstige investeringen) en de middelen die hiervoor nodig zijn. Het PWR is een bevoegdheid van het college.

Met deze veranderende bevoegdheden is er geen natuurlijk moment meer voor de raad om de inhoud van het PWR te bespreken en koers mee te geven. Dit vindt het college onwenselijk. Daarom wordt het ontwerp PWR aan u voorgelegd, waardoor u uw wensen en bedenkingen kenbaar kan maken.

Op 27 juni 2023 heeft het college de 'Startnotitie Water en Rioolprogramma' vastgesteld. Deze startnotitie gaf de uitgangspunten, kaders en proces-stappen voor het PWR. Op 24 juni

2025 heeft het college het ontwerp PWR vastgesteld en vrijgegeven voor zienswijze. Aan het eind van deze brief geven we aan waar u de zienswijzen kunt vinden en wat het heeft opgeleverd.

Programma Water en Riolering 2026-2029

Het PWR beschrijft wat er in de basis nodig is om invulling te geven aan de wettelijke watertaken (het op peil brengen van de basis), rekening houdend met een verzwaring van de hemelwatertaak (wateroverlast/klimaatadaptatie) en ontwikkelingen zoals circulariteit, woningbouw enz. Naast uitvoerende activiteiten/investeringen die nodig en bekend zijn, is vooral het uitvoeren van onderzoeken essentieel voor de komende PWR-planperiode. Deze onderzoeken richten zich op de werking van het stelsel en het watersysteem zodat inzichtelijk wordt gemaakt welke investeringen en maatregelen er nog meer nodig zijn om bijvoorbeeld klimaatadaptatie verder te brengen.

Het PWR geeft een onderbouwing van de rioolheffing waardoor er een transparant en helder financieel beeld ontstaat. Alle activiteiten uit het PWR worden bekostigd vanuit de rioolheffing. Nijmegen werkt (met uitzondering van de Waalsprong) met directe investeringen, er wordt niet geleend voor projecten uit de meerjareninvesteringsplanning. Hierdoor worden er geen kapitaalslasten opgebouwd en dus geen verdere lastenverzwaring (raadsbesluit december 2024).

Het PWR laat zien hoeveel financiële middelen we nodig hebben (onze kapitaalbehoefte) en hoe we deze inzetten, welke voorzieningen wij hebben, in welke technische staat deze verkeren en welke aanpassingen in het watersysteem nodig zijn om de werking te optimaliseren zodat wij voldoen aan de wet.

Gedurende de planperiode van het PWR zal de rioolheffing geleidelijk stijgen. Deze stijging is nodig om alle noodzakelijke uitgaven te kunnen bekostigen. Er zijn verschillende oorzaken die ervoor zorgen dat de rioolheffing stijgt; de indexering (prijspeil 2016) en de gestelde doelen op het gebied van klimaatadaptatie. Om de stijging relatief beperkt te houden, zetten we de komende jaren de huidige voorziening in. De voorziening neemt af van € 12,3 miljoen begin 2026 tot €1,9 miljoen eind 2029.

In onderstaand tabel is de ontwikkeling van de rioolheffing aangegeven. In 2026 is een tarief nodig van 0,008% (WOZ waarde) ten opzichte van 2025 is dat een stijging van 18%. In absolute getallen is dat 36 euro stijging per jaar voor een eigenaar met een gemiddelde woningwaarde van 450,000.

Jaar	Prognose Rioolheffing prijspeil 2026	Stijging absoluut	Stijging %	Rioolheffing WOZ 450.000
2025	0,04440%			200
2026	0,05240%	0,00800%	18,0%	236
2027	0,06040%	0,00800%	15,3%	272
2028	0,06840%	0,00800%	13,2%	308
2029	0,07640%	0,00800%	11,7%	344
				-

Het PWR maakt inzichtelijk hoeveel personeel (capaciteit) er nodig is om de wettelijke watertaken te kunnen uitvoeren. Omdat uit de eerdere tussenevaluatie (2021) van het

Gemeentelijk Rioleringsplan bleek dat de personele capaciteit een aandachtspunt was, is in 2023 door adviesbureau Sweco een formatieonderzoek uitgevoerd in combinatie met een Branchestandaardonderzoek (kortweg de branchestandaard genoemd). Doel hiervan was om te bepalen hoeveel capaciteit er nodig is om de opgave uit te voeren. Dit onderzoek gaf aanleiding om de uit te voeren activiteiten (de opgave) te koppelen aan de geactualiseerde financiële structuur. Zowel de Branchestandaard alsook de geactualiseerde financiële structuur laten zien dat binnen de gemeentelijke waterketen er een capaciteitstekort is van 6 fte.

Wat gaan we doen

Het PWR geeft op activiteitsniveau weer wat wij de komende vier jaar (2026-2029) gaan doen. Om invulling te geven aan de wettelijke watertaken en een verdere uitwerking te geven aan de Omgevingsvisie zijn er 12 activiteiten geformuleerd, zoals ook gedaan is in het Gemeentelijk Rioleringsplan:

1. aanleg
2. gegevensbeheer
3. onderhoud
4. vernieuwen
5. verbeteren
6. meldingen en klachten
7. vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH Riolering)
8. beleid en planvorming
9. onderzoek
10. monitoring
11. voorlichting & communicatie
12. overige

Activiteiten 1 tot een met 11 zijn reguliere en structurele activiteiten. Activiteit 4 'vernieuwen' bevat projecten die nodig zijn om het riool te vervangen, aan te passen of het watersysteem klimaatbestendiger te maken. Onder deze activiteit ligt een meerjareninvesteringsplanning dat jaarlijks wordt bijgehouden en aangepast (programmeren).

Activiteit 12 'overige' zijn de activiteiten waaraan de rioolheffing een bijdrage levert zoals het straatvegen of rattenbeheer.

Binnen alle activiteiten is rekening gehouden met:

- Klimaatadaptatie (wateroverlast)
- De Europese richtlijn Urban Waste Water Treatment Directive
- Water- en bodem sturend
- Circulariteit
- Risico gestuurd beheer
- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Communicatie

Zienswijzen PWR

Het PWR betreft een 'vrijwillig' programma' en daar gelden geen procedure -eisen voor. Het vaststellende bestuursorgaan kan dus zelf beslissen hoe ze de voorbereiding van het programma vormgeeft. Het college heeft ervoor gekozen om de uitgebreide voorbereidingsprocedure te doorlopen. Dit betekent dat het ontwerp- PWR 6 weken ter inzage heeft gelegen voor eenieder van 27 juni tot en met 7 augustus.

Tijdens de ter inzage legging is er 1 zienswijze ingediend. Deze zienswijze gaat over de hoge grondwaterstanden in Nijmegen West. Om de zienswijze te ondersteunen is een petitie ingediend door een 140-tal bewoners uit Nijmegen-West. Deze zienswijze is op individueel niveau geanonimiseerd en verwerkt in een nota zienswijzen. Dit heeft tot enkele wijzigingen van het PWR geleid. Welke wijzigingen dit precies zijn kunt u vinden in bijlage XI van het PWR door middel van deze link:

<https://rx-base.nl/viewer/d02df240-9fc1-43b5-b14f-be0469be9655/decision>

De indieners vinden onder andere dat het vaststellen van het PWR te voorbarig is en zijn van mening dat er nog geen overeenstemming is gevonden over taken en verantwoordelijkheden en definiëring van de gemeentelijke grondwatertaak.

In opdracht van de gemeente heeft onderzoeksbureau RHDHV hier onderzoek naar gedaan. RHDHV heeft in haar onderzoeksrapport onder andere de taken en verantwoordelijkheden van partijen ten aanzien van de grondwaterstand beschreven. Het RHDHV rapport is, zoals aan de bewoners toegezegd door het college, tegen gelezen (kritisch nagekeken op onjuistheden) door Justion. Het Justion rapport is toegevoegd als bijlage bij deze brief.

Naar aanleiding van de zienswijze is de definiëring van de gemeentelijke grondwatertaak inclusief haar taken en verantwoordelijkheden aangescherpt in het PWR. Ook is de tekst aangevuld met betrekking tot de doelen van water en bodem sturend en is expliciet benoemd dat (nieuwe) onderzoeksresultaten worden gewogen en indien daartoe wordt besloten, ze worden meegenomen in de uitvoering. Hoewel de indieners van de zienswijze aangeven het niet volledig eens te zijn met de juridische conclusies en definiëring van de gemeentelijk grondwatertaak is dit geen reden om het PWR nu verder aan te passen of niet te kunnen vaststellen.

Vervolg

Er wordt een wensen en bedenkingen procedure gevolgd. Het is van belang dat het college voor 1 januari 2026 een besluit neemt over het PWR vanwege de inning van de rioolheffing in 2026.

Het vaststellen van het PWR zal aan het college worden aangeboden begin december.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester